

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători Valeriu Doagă, Nicolae Craiu, Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Anatolie Izbînda, directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat,

în cauza civilă la cererea depusă de către lichidatorul Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu împotriva Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat cu privire la validarea popririi și încasarea sumei,

împotriva hotărârii din 04 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, prin care cererea de validare a popririi a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 14 iulie 2016, debitorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de întreprinderea fondată.

Prin încheierea din 15 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de debitorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” față de întreprinderea fondată, iar în vederea asigurării prompte a pricinii și pentru a parveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de pînă la intentarea procesului de insolabilitate, au fost aplicate măsuri de asigurare, inclusiv numit în calitate de administrator provizoriu al debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, Litr Ana.

Prin hotărârea din 12 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” privind intentarea procesului de insolabilitate, constatată insolabilitatea debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și intentată procedura de insolabilitate față de debitorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, cu sediul în XXXXX, iar în calitate de administrator al insolabilității a fost desemnat Oleg Bunescu.

A menționat că ulterior, prin încheierea din 04 mai 2017 a Curții de Apel Bălți s-a dispus intentarea procedurii de faliment față de ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” prin valorificarea și lichidarea masei debitoare, cu dizolvarea debitorului, iar în funcția de lichidator a fost desemnat Oleg Bunescu.

La 14 septembrie 2017 lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu a depus împotriva Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat cerere cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

În motivarea cererii a indicat că, în urma analizei activității economico-financiare și a documentelor la ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” s-a constatat că Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat dispune de o datorie față de ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în sumă de 460019,28 lei, care s-a format în temeiul facturii fiscale seria EUG nr. 000977407 din 30.06.2016 pentru efectuarea serviciilor de reparație a încăperii din XXXXX.

De asemenea, în vederea înființării popririi, lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a înaintat la 15 august 2017 în adresa terțului poprit somație prin care i-a adus la cunoștință despre înființarea popririi și a solicitat ca în termen de 5 zile de la data comunicării popririi să achite suma datorată.

La 15 august 2017 terțul poprit a primit somația înaintată, dar până la moment nu a plătit pe contul de acumulare a ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și nici nu a consemnat suma datorată.

Astfel, a solicitat admiterea cererii de validare a popririi, validarea popririi și încasarea de la Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat în beneficiul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” datoria în sumă de 460019,28 lei.

Prin hotărârea din 04 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost admisă cererea cu privire la validarea popririi depusă de către lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu, a fost validată poprirea și a fost încasat de la Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat în beneficiul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” suma de 460 019,28 lei și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 13 800,58 lei.

La 18 decembrie 2017 Anatolie Izbînda, directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de insolvență și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă ca neântemeiată cererea de validare a popririi înaintată de ÎS ”Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” împotriva terțului poprit Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat.

La 22 ianuarie 2018 Anatolie Izbînda, directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat a declarat recurs motivat împotriva hotărârii din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

Recurentul Anatolie Izbînda, directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat în motivarea recursului a indicat că

nu este de acord cu hotărârea instanței de insolvență, o consideră neîntemeiată deoarece instanța a aplicat și interpretat eronat normele imperative de drept material.

A menționat recurentul că suma datoriei s-a format din cheltuielile pentru reparația efectuată pe adresa XXXXX de fostul Locatar și anume ÎS "Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale". Reparația a fost efectuată în anul 2010 fără acordul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat, iar conform Legii cu privire la locațiune, reparația nu poate fi recompensată.

A susținut recurentul că cererea ÎS "Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale" cu privire la compensarea cheltuielilor de reparație a fost respinsă de directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat, Anatolie Izbînda la data de 16.05.2011. Însă, în cazul în care ÎS "Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale" a apreciat refuzul dat ca o încălcare a drepturilor sale, termenul general de 3 ani pentru a-și apăra în instanță drepturile sale a început să curgă din data 16.05.2011 și a expirat la 16 mai 2014, ceea ce a dus la pierderea dreptului ÎS "Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale" de a încasa suma dată în instanță.

Consideră recurentul că temei pentru restabilirea termenului de prescripție nu sunt și instanța de insolvență urma să respingă acțiunea.

La 07 februarie 2017 Anatolie Izbînda, directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat a declarat recurs suplimentar împotriva hotărârii din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea cererii de recurs suplimentare a indicat că cererea depusă de către lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu împotriva Institutului de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat cu privire la validarea popririi și încasarea sumei urmează a fi respinsă ca tardivă.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cum rezultă din actele cauzei, copia dispozitivului hotărârii din 04 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa recurentului la 08 decembrie 2017 și recepționată la 13 decembrie 2017 conform avizului de recepție (f.d.47).

Totodată se constată că recursul nemotivat a fost depus prin intermediul Curții de Apel Bălți la data de 18 decembrie 2017, care a fost înregistrat în cancelaria Curții Supreme de Justiție la data de 19 ianuarie 2018 (f. d. 48-49).

Drept urmare instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 decembrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Anatolie Izbînda, directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat întemeiat și care urmează a fi admis, casată hotărârea din 04 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți și emisă o nouă hotărâre de respingere a cererii de validare a popririi ca tardivă cu desființarea popririi.

Conform art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele dosarului se constată că, la 14 septembrie 2017 lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari a Obiectelor Sociale”, Bunescu Oleg a înaintat în instanța de insolabilitate cerere cu privire la validarea popririi, prin care a solicitat validarea popririi și încasarea de la Institutul de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat în beneficiul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a sumei de 460 019,28 lei.

Instanța de insolabilitate, examinând cererea de validare a popririi, a admis-o, a validat poprirea și a încasat de la Institutul de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat în beneficiul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” suma de 460 019,28 lei și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 13 800,58 lei, considerând neîntemeiat argumentul invocat de către terțul poprit precum că, cererea cu privire la validarea popririi a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de insolabilitate este greșită.

Actele cauzei denotă faptul că, în ședința de judecată a instanței de insolabilitate, reprezentantul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat, Godorojea Renata a invocat că, cererea de validare a popririi a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de art.267 alin. (1) din Codul civil.

Conform art. 271 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Conform art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Din materialele dosarului rezultă că, prin somația nr.111-01 din 15 august 2017 (f.d.5), ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a solicitat ca în termen de 5 zile de la data comunicării popririi să achite suma de 460019,28 lei.

Tot din actele cauzei rezultă că, la 01 septembrie 2010 între Institutul de Cercetări Științifice în Construcții "Incercom" Întreprinderea de Stat și ÎS

„Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a fost încheiat contractul de locațiune nr.15 a încăperii de 267 m² și a garajului de 26 m², situate în clădirea din XXXXX (f.d.13-14) în perioada 01 septembrie 2010-septembrie 2016.

În acest sens, locatarul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a efectuat o reparație a încăperii situată pe adresa XXXXX în sumă de 460 019,28 lei, astfel formându-se o datorie a terțului poprit Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat față de „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în sumă de 460 019,28 lei.

Prin demersul nr.153-02 din 07 aprilie 2011 ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a solicitat de la Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat de a examina posibilitatea restituirii sumei de 738 619,27 lei pentru reparația efectuată (f.d.15).

Colegiul menționează că, conform cererii nr.98 din 16 mai 2011, directorul A.Izbînda a Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat a respins cererea privind compensarea cheltuielilor de reparație a încăperii închiriate, deoarece acest punct nu era prevăzut în contractul de locațiune din 01.09.2010 nr.15 (f.d.16).

Prin urmare, se reține că, termenul de prescripție extinctivă a început să curgă de la data cînd ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a aflat despre încălcarea dreptului său și, anume, la 16 mai 2011, cînd a fost respinsă cererea privind compensarea cheltuielilor de reparație, fiind în drept să depună acțiune de încasare a datoriei din contul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat până la data de 16 mai 2014.

La caz, însă, se constată că, cererea cu privire la validarea popririi a fost depusă de către lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu la data de 14 septembrie 2017, adică cu omiterea termenului general de prescripție de 3 ani prevăzut de lege și fără a solicita repunerea în termen.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de către lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu cu privire la validarea popririi și încasarea sumei ca fiind tardivă.

Colegiul menționează că conform art.86 alin.(2) CPC persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărîrilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărîrii.

Iar, potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial,

acestui i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului—proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme indică că conform ordinului de plată nr. 458 din 12 decembrie 2017 Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat a achitat cu titlu de taxă de stat suma de 13 800,58 lei (f.d.53).

În concluzie, pornind de la premisa că recuperarea cheltuielilor de judecată poate fi solicitată și în instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a încasa din contul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în beneficiul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat cheltuieli de judecată formate din taxa de stat în sumă de 13 800,58 lei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral hotărârea instanței de insolvabilitate și de a emite o nouă hotărâre, prin care cererea depusă de către lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu împotriva Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat cu privire la validarea popririi și încasarea sumei de respins ca tardivă, cu desființarea popririi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Anatolie Izbînda, directorul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat.

Se casează integral hotărârea din 04 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea depusă de către lichidatorul Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu împotriva Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat cu privire la validarea popririi și încasarea sumei, și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge cererea depusă de către lichidatorul Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului, Oleg Bunescu împotriva Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat cu privire la validarea popririi și încasarea sumei ca tardivă.

Se desființează poprirea înființată de Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului față de Institutul de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat în mărime de 460 019,28 lei.

Se încasează de la Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” în procedura falimentului în beneficiul Institutului de Cercetări Științifice în Construcții ”Incercom” Întreprinderea de Stat suma de 13800,58 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, formate din achitarea taxei de stat la depunerea cererii de recurs.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Valeriu Doagă

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru